

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin mr Aleksa Bečić, predsjednik

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj dana 25. februara 2021. godine, razmotrila **Predlog mišljenja na Predlog zakona o izmjeni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (predlagači poslanici mr Raško Konjević i dr Draginja Vuksanović Stanković)**, koji je dostavilo Ministarstvo finansija i socijalnog staranja.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

M I Š L J E N J E

U obrazloženju razloga za donošenje ovog zakona poslanici navode da je ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje sadržan u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

Dalje navode da poslodavci u Crnoj Gori već duže vrijeme insistiraju na umanjenu doprinosa na zarade, tvrdeći da imaju zvanično najveće opterećenje u regionu po osnovu poreza i doprinosa koje plaćaju na zaradu zaposlenih, kao i da je Predlog zakona realan i potreban crnogorskoj privredi kako bi se ostvarili bolji uslovi poslovanja i konkurentnija pozicija.

Poslanici navode da su poslodavci u Crnoj Gori zvanično najoporezovaniji u regionu. Na jedan euro zarade plaćaju 0,64 eura obaveza državi. Razumljivo je nezadovoljstvo poslodavaca jer to u ovakvim uslovima poslovanja direktno uzrokuje lošu konkurentnost naših kompanija i poštene poslodavce, koji su u većini, silom gura u nelegalnu konkurenciju.

Takođe, navode da država ne smije biti najgora prema najboljima (kojima konstantno povećava namete) dok najgori ostaju izvan okvira zakona i tako stižu ekstra profit, pri čemu će njihovi zaposleni i država ostati i bez svojih prihoda i bez onoga što su zaradili. Iz navedenog razloga predlažu izmjenu Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, s ciljem da se umanjivanjem doprinosa za penzijsko osiguranje

na teret poslodavca obezbijedi povoljnija pozicija za njih tako da se ne ugroze prava zaposlenih u smislu iznosa buduće penzije.

Navode da ovu mjeru smatraju značajnom jer ona utiče na konkurentnost naših poslodavaca i čitave domaće privrede i da će ona imati brojne pozitivne efekte ukoliko državni organi zakon budu primjenjivali jednako za sve.

Takođe, navode da ne postoji primarni i sekundarni izvor prava Evropske unije sa kojim bi se predlog ovog zakona mogao uporediti i sa kojim bi se moglo vršiti njegovo usklađivanje, kao i da je za sprovođenje ovog zakona potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, poslanici su pripremili Predlog zakona o izmjeni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje i predlažu izmjenu člana 15 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Službeni list CG“, br. 13/07, 79/08, 86/09, 78/10, 14/12, 62/13, 8/15, 22/17 i 42/19) tako da stopa doprinosima za obavezno zdravstveno osiguranje na teret poslodavca na propisanu osnovicu iznosi 1,5% u odnosu na sadašnjih 5,5%, dok će za obveznike iz člana 5 stav 1 tač. 4, 7, 12, 13 i 15 ovog zakona na teret osiguranika iznositi 16,5%, za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 11 ovog zakona na teret isplatioca naknade 16,5%, te za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 14 ovog zakona, na teret vjerske zajednice, 16,5%.

Imajući u vidu pad ekonomske aktivnosti u Crnoj Gori izazvan pandemijom zarazne bolesti COVID-19 koja je uzrokovala ekonomsku krizu (što je prouzrokovalo otežan rad privrednih subjekata), Vlada Crne Gore je iz navedenog razloga usvojila novi paket mjera podrške privredi i građanima za I kvartal 2021. godine, među kojima je i izmjena Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje. Mjere su usmjerene na podršku održavanju nivoa zaposlenosti tako što će snažno djelovati na podsticaj novog zapošljavanja u 2021. godini.

Osnovni razlozi za dopune važećeg Zakona o doprinosima o obaveznom socijalnom osiguranju obrazlažu se potrebom obezbjeđivanja uslova za sprovođenje sveobuhvatne reforme poslovnog ambijenta, privrednog rasta, podsticanja novog zapošljavanja u 2021. godini, obezbjeđivanja povoljnijih uslova privređivanja, kao i suzbijanja „sive ekonomije“. Ova mjera će značajno rasteretiti privredne subjekte i obezbijediti im povoljnije uslove privređivanja, što predstavlja značajan pokretački faktor u otežanim uslovima poslovanja izazvanim pandemijom zarazne bolesti COVID-19.

Predloženim zakonskim rješenjem uvodi se novina da se poslodavac koji sa zaposlenim zasnuje radni odnos na neodređeno vrijeme do 31. decembra 2021. godine, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze po osnovu rada zaposlenih koji se nalaze na Zavodu za

zapošljavanje Crne Gore duže od tri mjeseca, oslobađa obaveza plaćanja dijela doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje na teret zaposlenog i na teret poslodavca za zaradu isplaćenu zaključno sa 31. decembrom 2023. godine, kao i da to pravo ne može ostvariti poslodavac koji zaposli lice u državnim organima i organizacijama i organima jedinica lokalne samouprave i drugim javnopravnim tijelima korisnicima budžetskih sredstava.

Takođe, Vlada Crne Gore je, u cilju olakšavanja života građana i pomoći privredi u vrijeme pandemije koronavirusa, donijela uredbu koja se odnosi se na odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja koja pripadaju budžetu države, na osnovu koje se poreskim dužnicima koji nijesu u mogućnosti da izmire poreske i neporeske obaveze, usljed negativnih efekata na poslovanje (izazvanih epidemijom zarazne bolesti COVID-19), može odobriti odlaganje naplate dospjelih poreskih i neporeskih potraživanja (porez na dohodak fizičkih lica i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje) za period od 1. jula do 31. decembra 2020. godine.

S tim u vezi, navodimo da Vlada Crne Gore vodi računa da ne povećava poresko opterećenje rada, što je izrazito važno za građane i ukupni privredni ambijent. Pri tome smo svjesni da, u cilju daljeg povećanja konkurentnosti privrede i zarada naših građana, treba i dalje raditi na smanjenju poreskog opterećenja rada, što je i dio ekonomske politike Vlade Crne Gore, pri čemu vodimo računa da se ne ugroze ciljevi fiskalne politike i da se ne dovedu u pitanje dugoročna stabilnost i održivost javnih finansija.

Imajući u vidu sve navedeno, napominjemo da će Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, u saradnji sa svim zainteresovanih subjektima u ovom procesu, nastaviti sa preispitivanjem svih zakonskih rješenja, posebno onih koji imaju direktan uticaj na zaposlene i njihove poslodavce, odnosno na cjelokupan poslovni ambijent i da će, nakon sprovedenih detaljnih analiza, predložiti najpovoljnije rješenje koje će osigurati finansijsku i makroekonomsku stabilnost, definisanu fiskalnom strategijom.

Na osnovu iznijetog, mišljenja smo da Predlog zakona o izmjeni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, koji su podnijeli poslanici mr Raško Konjević i dr Draginja Vuksanović Stanković, ne treba prihvatiti.

PREDSJEDNIK

Prof. dr Zdravko Krivokapić

